

Bekendtgørelse om den ved kgl. Anordning af 29. November 1924 indrettede Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet.

Med Hensyn til den ved kgl. Anordning af 29. November 1924 indrettede Skoleembedseksamen under det filosofiske Fakultet fastsættes herved følgende Bestemmelser:

I. Eksamensfordringerne.

1. Om Eksamensfordringerne til Skoleembedseksamen er i Almindelighed at bemærke følgende:

Ved Hovedfagene skal opgives Speciale, der maa være studeret efter Kilderne og med Kendskab til den vedkommende videnskabelige Litteratur. Det maa omfatte eet eller flere naturligt afgrænsede Omraader, der ordentligvis bør have Berøring med, hvad der kan komme til Anvendelse ved Skoleundervisningen; i øvrigt kan Specialet vælges noget videre eller snævrere, saaledes at der i sidste Tilfælde kræves et mere indgaaende Studium.

Ogsaa uden for Specialet maa Eksaminanden^m opgive som læste forskellige nyere videnskabelige Behandlinger af Emner, henhørende under hans Hovedfag.

Naar et Sprog er Hovedfag, kræves det, at Eksaminanden har Færdighed i at benytte Fagets almindelige filologiske Hjælpemidler. Indsigten i det enkelte Sprogs Udviklingshistorie maa være forbundet med Kendskab til den sammenlignende Sprogvidenskabs Metode og dens Resultater, især for saa vidt disse er af Betydning for vedkommende Sprog. I de fremmede Sprog kræves en almindelig Oversigt over Litteraturhistorien og fyldigere Kendskab til de Værker, der opgives som læste, deres Forfattere og Plads i Litteraturens og Sprogets Historie samt de Kulturforhold, der berøres i dem.

2. Fordringerne i de enkelte Skoleembedseksamensfag er følgende:

a. Dansk.*)

Som Hovedfag. Eksaminanden skal have et paa Litteraturlæsning og paa grammatiske, stilistiske og metriske Studier støttet praktisk Kendskab til det danske Sprog i dets nuværende Skikkelse, saaledes at han er i Stand til at tale det sprogrigtigt og oplæse baade Vers og Prosa forstandigt og tydeligt. Han skal kunne skrive det sprogrigtigt og have Sikkerhed i den normerede Retskrivning. Han skal kende de vigtigste Forskelle mellem danske Dialekter og Sprogets Udviklingshistorie i det hele og have Indsigt i de nordiske Sprogs Historie. Han skal have sikkert Kendskab til den svenske og den oldislandske (oldnorske) Grammatik og kunne oplæse Svensk med en i alt væsentligt

*) I Pensumoppgivelserne for Dansk er Sideantal — hvor ikke andet angives — beregnet efter en Normalside paa c. 1800 Bogstaver.

rigtig Udtale, og han skal uden for det til Eksamen opgivne Pensum kunne forstaa et ikke for vanskeligt Stykke af en dansk Tekst fra Tiden før 1500, af en svensk Tekst fra Tiden efter 1750 og af en oldislandsk (fakultativt nyislandsk) Prosatekst. Han skal kende Grundtrækkene af det norske Rigsmaals og det norske Landsmaals Ejendommeligheder.

Der kræves Kendskab til den danske Litteraturs Historie fra de ældste Tider indtil Nutiden og til Hovedtrækkene af de øvrige nordiske Litteraturers Historie. Eksaminanden maa dels ved statarisk, dels ved kursorisk Læsning have tilegnet sig den danske Nationallitteraturs Hovedværker og gjort sig bekendt med tilsvarende Værker inden for den øvrige nordiske Litteratur. De oldnorsk-islandske, danske (sproghistoriske) og svenske Tekster læses ikke alene med sproglig, men ogsaa med real Forstaaelse som Maal.

Det Pensum, der opgives som læst, er følgende:

1. Sprog.

a) Dansk: Sproghistorie i Forbindelse med Hovedtrækkene af nordisk Sprog-historie i et Omfang svarende til 6 Semestres Forelæsninger med 2 Timer om Ugen. Som sproghistorisk læst kræves: nogle Runeindskrifter, 15 Sider af Skaanske Lov, 15 Sider af Eriks sjællandske Lov og 15 Sider af Jydske Lov. Desuden 75 Sider Sprogprøver fra Tiden før 1700 og 25 Sider fra 18. Aarhundrede samt 15 Sider Dialektlitteratur. Nydansk Grammatik (Form-, Sætnings- og Verslære) i Omfang som en større Lærebog for Seminarier med Sikkerhed i den praktiske Anvendelse af Grammatikken paa Tekster. Fonetik i Omfang som Jespersens Modersmaalets Fonetik.

b) Svensk: Hovedpunkterne af svensk Grammatik i et Omfang som i Agerskov og Nørregaards svenske Læsebog. Som læst opgives 250 Sider repræsenterende forskellige Sider af Litteraturen fra Bellman til Nutiden.

c) Oldislandsk: Formlæren i et noget mindre Omfang end R. Iversens Norrøn Grammatik. Af den oldislandske (oldnorske) Litteratur opgives: $\frac{1}{3}$ af den ældre Edda; 10 Sider Skjaldekvad (regnet efter Carmina scaldica 1913); af Snorres Gylfaginning og Kongesagaerne saa meget, som svarer til 150 Sider i Udgaven af Heimskringla 1911, af Ættesagaerne eller Fornaldarsagaerne saa meget, som svarer til 250 almindelige Sider, (Versene i de her nævnte Prosaskrifter kræves ikke læste), samt af Kongespejlet 25 Sider. I Stedet for 100 Sider oldislandsk Prosa kan opgives 100 Sider nyislandsk Litteratur.

d) Norsk: Af Rigsmaalstekster opgives 50 Sider, af Landsmaalstekster 25 Sider.

2. Litteratur.

Dansk Litteraturhistorie kræves lært i et Omfang som det dobbelte af en større Lærebog for Gymnasiet (som Karl Mortensens eller Georg Christensens), de øvrige nordiske Litteraturer i Omfang som en mindre Lærebog (som C. J. Hambros og Warburg-Fredlunds; den oldislandske i et lignende Omfang). Statarisk — d. v. s. saavel med formal (æstetisk og stilistisk) som med real (historisk og kulturel) Fortolkning — kræves læst 6 Hovedværker, deriblandt 1 af Holberg og 1 af Oehlenschläger, og 200 Sider af Litteraturprøver fra Litteraturens forskellige Tidsrum. Kursorisk Læsning opgives i et Omfang, som svarer til 15 Hovedværker (hvorimellem kan være 2 paa norsk Rigsmaal). Udvalget skal foruden Digtningen medtage den almindelige (ikke faglige) Litteratur, særlig fra nyere Tid.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale med eller uden Tilknytning til Universitetsøvelser. I første Tilfælde vælges 2 eller 3 mindre Omraader af forskellig Art. I sidste Tilfælde vælges et større Omraade af Sprogets eller Litteraturens Historie. Som Eksempler nævnes:

- 1) Et sprogligt Emne, f. Eks. det danske eller et af de andre nordiske Sprogs Udvikling inden for et længere Tidsrum; en Hovedside af den danske Grammatik (Lyd-, Bøjnings-, Orddannelses-, Ordforrøjnings- eller Betydningslære) gennem alle Sprogets Perioder; Bevægelserne i det danske Ordforraad gennem Tiderne; en Hovedforfatters Sprog og Stil.
- 2) Et litterært eller kulturhistorisk Emne:
 - a) en Litteraturperiode (f. Eks. Renæssancen i 16. Aarhundrede; Romantikens Gennembrud i Norden; Naturalismen 1870—1890);
 - b) en Litteraturgrens Udvikling gennem Tiderne (f. Eks. Sagalitteraturen; Folkevisedigtningen; Folkelivsskildringen; Samfundsromanen);
 - c) en enkelt Forfatter (eller for de større Forfatteres Vedkommende: en væsentlig Side af deres Virksomhed) set i Forhold til For-, Sam- og Eftertid, eller en Gruppe af Forfattere (f. Eks. Holberg som Komodiskriber; Grundtvig som Folkeopdrager; Oehlenschläger og de svenske Romantikere; J. L. Heiberg og hans Skole; Ibsen eller Bjørnson i Forhold til dansk Litteratur);
 - d) et Afsnit af den nordiske Mytologi eller Sagnhistorie eller et Afsnit af Kulturens Historie som Grundlag for Forstaaelsen af den samtidige litterære Udvikling (f. Eks. visse Sider af Islands Kultur i Sagatiden; Absalonstidens Kultur og Litteratur; Tidsskriftlitteraturen i det 18. eller 19. Aarhundrede; politiske og sociale Bevægelser i 1790-, 1840- eller 1870-Aarenes Litteratur; Kvindebevægelsen i Litteraturen);
 - e) en Gruppe af Værker til Oplysning af et af de under a—d nævnte Emner.

Som Bifag. Eksaminanden skal praktisk beherske det danske Sprog saaledes, at han kan tale det sprogrigtigt og oplæse baade Vers og Prosa forstandigt og tydeligt. Han skal kunne skrive det sprogrigtigt og have Sikkerhed i den normerede Retskrivning. Han skal kende Hovedpunkterne af den svenske Grammatik og have Færdighed i at oplæse Svensk med en i det væsentlige rigtig Udtale.

Der opgives til Eksamen:

1. Sprog.

a) Dansk: Sprogets Historie i et Omfang som en sproghistorisk Lærebog for Gymnasiet. Der opgives 60 Sider Sprogprøver fra de ældste Tider til 1750. Nydansk Grammatik (Form-, Sætnings- og Verslære) i et Omfang, der svarer til en Lærebog for Seminariet, med Sikkerhed i Analyse; Fonetik i et Omfang som Dahlerup og Jespersens Lydlære; Eksaminanden skal have Færdighed i fonetisk Transskription.

b) Svensk: Et Udvalg paa 150 Sider Vers og Prosa af betydelige svenske Forfattere efter 1750.

c) Oldislandsk: Af oldislandsk Litteratur 100 Sider med Formlære i et Omfang som Hovedpunkterne af Wimmers lille Lærebog.

2. Litteratur.

Dansk Litteraturhistorie i et Omfang, der svarer til en større Lærebog for Gymnasiet. Som statarisk læst opgives en Komodie af Holberg, et Værk af Oehlenschläger, 2 andre Værker af Litteraturen fra Holberg til Nutiden og 100 Sider Litteraturprøver fra alle Litteraturens Tidsrum. Af det kursorisk læste opgives et Udvalg fra Litteraturens forskellige Tidsrum og Arter i Omfang svarende til 8 større Værker, hvorimellem kan være et paa norsk Rigsmaal.

Inden for de øvrige nordiske Litteraturers Historie kræves kun Kendskab til Hovedpunkter, væsentlig i Tilslutning til den læste Litteratur.

Som Hjælpefag. Af oldislandske og danske sproghistoriske Tekster henholdsvis 50 Sider og 30 Sider, i Forbindelse med Hovedtrækkene af den oldislandske Grammatik.

Dansk Formlære og Syntaks i Omfang som ved Lærereksamen. Hovedtræk af Verslæren. Dansk Lydlære som Dahlerup og Jespersens Lydlære; Færdighed i fonetisk Transskription med et Skolealfabet. Sikkerhed i den normerede Retskrivning.

120 Sider Svensk med Sikkerhed i Udtalen og de vigtigste Hovedtræk af Formlæren. Færdighed i Oplæsning af dansk Prosa og Vers.

4 større Værker og 200 Sider Litteraturprøver af den danske (dansk-norske) Litteratur, støttet ved Læsning af Litteraturhistorie af Omfang som en Lærebog for Gymnasiet.

Mindst tre videnskabelige Arbejder om sproglige og litterære Emner inden for Faget opgives som læste, saaledes at Eksaminanden kan gøre Rede for Hovedindholdet.

b. Tysk.

Som Hovedfag. Der kræves praktisk Beherskelse af det tyske Sprog baade mundtligt og skriftligt, samt et dels ved Universitetsundervisningen, dels ved udstrakt Benyttelse af de filologiske Hjælpemidler (større Ordbøger og Grammatikker) erhvervet teoretisk Kendskab til det moderne Sprogs Grammatik i et Omfang som L. Sütterlin: Die deutsche Sprache der Gegenwart og Otto Kristiansen: Deutsche Präpositionen; desuden Grundtrækkene af den tyske Fonetik med særligt Hensyn til Forskellen mellem tyske og danske Lyd. Det ældre Sprog skal kendes i et Omfang som Herm. Paul: Mittelhochdeutsche Grammatik, suppleret med en Oversigt over Sprogudviklingen indtil Nutiden. Litteraturhistorien maa være tilegnet i et Omfang som St. Hock: Deutsche Litteraturgeschichte, for opgivne Forfattere suppleret efter Behov ved større Haandbøger. De til Studentereksamen fordrede Kundskaber i Tysklands Historie og Geografi maa holdes præsentable og udvides, efter som Forstaaelsen af de læste Værker kræver det. Eksaminanden maa have Kendskab til det nyere tyske Aands- og Samfundsliv og skal til Eksamen opgive 200 Sider udvalgte Stykker af herom handlende Afhandlinger og Essays af forskelligartet Indhold (f. Eks. de ikke-litteraturhistoriske Stykker i Paszkowski: Lesebuch zur Einführung in die Kenntnis Deutschlands und seines geistigen Lebens).

Som læst opgives: af Middelhøjtysk saa meget som 5000 Langvers, deriblandt Stykker af Nibelungen, Riddereposet, Minnesangs Frühling og Walter v. d. Vogelweide; af Litteraturen fra Tiden 1500—1748 mindst 240 Normalsider (efter Neudrucke deutscher Litteraturwerke des XVI. und XVII. Jahrhunderts), deraf 60 Sider af Luther og 60 Sider af Hans Sachs. Af Litteraturen efter 1748 opgives som statarisk læst: af Lessing et kritisk Skrift (o. 100 Sider efter Lachmanns Udgave) og et dramatisk Hovedværk, af Goethe et større poetisk Værk, 100 Sider Lyrik samt af Prosa saa meget som de første 5 Bøger af Dichtung und Wahrheit, af Schiller et dramatisk Hovedværk og 100 Sider Lyrik eller et ældre og et yngre dramatisk Hovedværk, af andre Forfattere fra forskellige Perioder 6 litterære Hovedværker paa gennemsnitlig 100 Sider, af Dialektforfattere saa meget som enten Hebels Allemannische Gedichte (efter Udgaven af 1820) eller 100 Sider af Fritz Reuter: Ut mine Stromtid. Af det kursorisk læste opgives 11 Værker (ca. 2200 Sider) væsentligst af Litteraturen efter 1832. Værkerne bør vælges saaledes, at de forskellige Litteraturgrene (Poesi, Prosadrama, Roman, kulturhistorisk Afhandling eller Essay, Biografi) er repræsenterede. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer. Ved de kursorisk læste Værker lægges Hovedvægten paa almindelig sproglig Forstaaelse og paa, at det læste Værk er tilegnet paa en saadan Maade, at Eksaminanden er i Stand til at gøre Rede for Indholdet deraf.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale.

Som Eksempler paa saadanne nævnes: a) litterære: Goethe med særligt Eftertryk paa en bestemt Periode af hans Liv; Schillers Drama; Grillparzer; Den politiske Digting 1830—48; Gottfried Keller; Storm og Möricke; Groth og Storm; Spielhagen og Freytag; b) sproglige: Det højtyske Lydsystems historiske Udvikling; en tysk Dialekt eller et udvalgt Afsnit af Formlæren eller Syntaksen gennem alle Sprogets Perioder; en tysk Forfatters Sprogbrug.

Som Bifag. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse, baade mundtligt og skriftligt, samt et teoretisk Kendskab til det moderne Sprogs Grammatik i et Omfang som Krause-Nerger: Deutsche Grammatik für Ausländer (Grosse Ausgabe), Grundtrækkene af den tyske Fonetik med særligt Hensyn til Forskellen mellem tyske og danske Lyd, endvidere Kendskab til det ældre Sprog i et Omfang som Hovedtrækkene af Herm. Paul: Mittelhochdeutsche Grammatik, suppleret med en skematisk Oversigt over Udviklingen fra middelhøjtysk Tid. Litteraturhistorien maa være tilegnet i et Omfang som St. Hock: Deutsche Litteraturgeschichte med visse Forbigaaelser og saaledes, at der for Tiden før 1624 kun kræves Kendskab til Hovedtrækkene. De til Studentereksamen fordrede Kundskaber i Tysklands Historie og Geografi maa holdes præsentable og udvides, efter som Forstaaelsen af de læste Værker kræver det. Eksaminanden maa have noget Kendskab til det nyere tyske Aands- og Samfundsliv og til Eksamen opgive 100 Sider udvalgte Stykker af herom handlende Afhandlinger og Essays af forskelligt Indhold (f. Eks. blandt de ikke-litteraturhistoriske Stykker i Paszkowski: Lesebuch zur Einführung in die Kenntnis Deutschlands und seines geistigen Lebens).

Som statarisk læst opgives 6 Hovedværker eller til Hovedværker svarende Udvalg af betydelige Forfattere fra Tiden efter 1748, blandt hvilke Lessing, Goethe og Schiller; af det ældre Sprog opgives som læst mindst 600 Strofer af Nibelungen og 60 Normalsider af Luther, beregnede efter Neudrucke deutscher Litteraturwerke des XVI. und XVII. Jahrhunderts. Som kursorisk læst opgives ca. 1400 Sider (7 Værker) af Litteraturen efter 1832. Værkerne bør vælges saaledes, at de forskellige Litteraturgrene (Poesi, Prosadrama, Roman, kulturhistorisk Afhandling eller Essay, Biografi) er repræsenterede. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer. Ved de kursorisk læste Værker lægges Hovedvægten paa almindelig sproglig Forstaaelse og paa, at det læste Værk er tilegnet paa en saadan Maade, at Eksaminanden er i Stand til at gøre Rede for Indholdet deraf.

Som Hjælpefag. Der kræves korrekt tysk Udtale og sikkert Kendskab til de tyske Sproglyds Frembringelse samt til Formlæren og det vigtigste af Syntaksen (i Omfang som J. og Ernst Kaper: Tysk Grammatik for de øverste Klasser). Som læst opgives 1000 Sider Prosa og 200 Sider Poesi af forskellige Forfattere efter Aar 1800.

c. Engelsk.

Som Hovedfag. Sprogfærdighed samt Sprog- og Litteraturhistorie. Der kræves praktisk Beherskelse af det engelske Sprog, baade mundtligt og skriftligt, samt et teoretisk Kendskab til de yngre Sprogtrin i et Omfang som Jespersens Større Engelsk Grammatik. Sprogets Udvikling skal kendes mindst i et Omfang som Jespersens Growth and Structure of the English Language og U. Lindelöf, Grundzüge der Geschichte der englischen Sprache (Leipzig, Teubner, 1912), suppleret ved Universitetsforelæsninger og -øvelser. Fonetik læses efter en Bog som Jespersens Engelsk Fonetik. Litteraturens Historie maa være tilegnet mindst i et Omfang som W. E. Simonds' History of English

Literature (Boston, revised ed. 1921), suppleret ved Universitetsforelæsninger og -øvelser. Det moderne Englands sociale og politiske Forhold maa være kendt i en Udstrækning som C. Gill, *Government and People* (Methuen, London). Desuden fordres der Kendskab til kritisk filologisk Metode (sproglig og litterær) paa Grundlag af Universitetsøvelser.

Forfatterlæsning. Som statarisk læst opgives: Af oldengelsk 35 Sider Prosa og 600 Linier Poesi; af Middeldengelsk 25 Sider Prosa eller Poesi fra Tiden 1100—1300 og 25 Sider Poesi eller Prosa fra Tiden 1300—1500 foruden o. 1500 Linier af Chaucer; af Nyengelsk ni Hovedværker inden for de forskellige Litteraturgrene og Perioder, nemlig to Dramer af Shakespeare, et ikke-shakespearesk Drama fra Tiden 1580—1640, o. 2000 Linier af Spenser's eller Milton's Poesi, samt tre Værker fra Tiden mellem Shakespeare og 1830 og to efter 1830 (de sidste fem Værker skal gennemsnitlig tælle 250 Sider (mindst 1250 Sider i alt); deriblandt skal være et Essay eller en Samling Essays paa ikke under 200 Sider af historisk, politisk eller socialt Indhold). — Af det kursorisk læste opgives foruden mindst 250 Sider Litteraturprøver fra Tiden efter 1550 otte Værker paa gennemsnitlig 250 Sider (mindst 2000 Sider ialt), nemlig to Værker fra Perioden 1780—1830, to fra Tiden 1830—80 og fire efter 1880. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give særlige sproglige, litterære og kulturelle Kommentarer; ved de kursorisk læste lægges Hovedvægten paa den almindelige sproglige, litterære og kulturelle Forstaaelse.

Endelig skal Eksaminanden have foretaget et specielt Studium af eet eller flere litterære eller sproglige Omraader efter Kilderne og med Benyttelse af den vigtigste videnskabelige Litteratur. Dette kan ske paa to Maader:

A. Enten kan Eksaminanden studere to eller tre mindre Omraader af forskellig Art i Forbindelse med Universitetsøvelser. Eksempler: a) litterære: Kilderne til en eller flere af Chaucer's *Canterbury Tales*; Overleveringen af enkelte af Shakespeare's Dramer; den politiske og religiøse Allegori i en Bog af Spenser's *Faerie Queene*; Bunyan som Romanforfatter; Blake's Lyrik; Wordsworth's poetiske Brud med det 18. Aarh.; Keats' Personlighed som udtrykt i hans Breve; Carlyle's antiliberale Ideer; Tory-demokratiske Synspunkter i Disraeli's *Romaner*; Meredith's Stil i et af hans Hovedværker; Swinburne som Metriker; Wilde's dramatiske Teknik; b) sproglige: Rimene i en af Chaucer's *Tales*; Vulgærsproget i *Pickwick Papers*; Konjunktivens Brug i et Litteraturværk; etymologisk Gennemgang af en Tekst.

B. Eller Eksaminanden kan studere eet større Omraade. Eksempler: a) litterære: Chaucer's Indflydelse o. 1380—o. 1440; Marlowe og Shakespeare's Forhold til ham; Milton's Personlighed; Richardson og den engelske Roman; den prærafaelitiske Bevægelse; Socialismen i engelsk Litteratur o. 1880—o. 1910; b) sproglige: Nyengelsk Lydlære og Ortografi; et udvalgt Afsnit af Formlæren eller Syntaksen; Orddannelseslære.

Som Bifag. Sprogfærdighed og Litteraturhistorie. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse samt Kendskab til teoretisk Grammatik mindst i et Omfang som Jespersens *Kortfattet Engelsk Grammatik* suppleret med Bøgholms *Sproglære*. Af Jespersens *Growth and Structure of the English Language* læses Kapp. IV—VIII. Fonetik læres efter Jespersens *Engelsk Fonetik*. Litteraturhistorien efter 1550 læres i et Omfang som W. E. Simond's *History of English Literature* (Boston, revised ed. 1921, S. 94—501); før 1550 skal kun de vigtigste Hovedtræk kendes (f. Eks. Det oldengelske Epos; Kong Alfred; Chaucer). Det moderne Englands sociale og politiske Forhold maa være kendt i Grundtrækkene efter en Bog som C. Gill, *Government and People* (Methuen, London, S. 1—225).

Forfatterlæsning. Som statarisk læst opgives fem Hovedværker inden for de forskellige Litteraturgrene og Perioder efter 1550, nemlig to Dramer af Shakespeare, to Værker fra Tiden mellem Shakespeare og 1830 og et efter 1830 (de sidste tre Værker skal

gennemsnitlig tælle 250 Sider (mindst 750 Sider ialt); deriblandt skal være et Essay eller en Samling Essays paa ikke under 150 Sider af historisk, politisk eller socialt Indhold). Af det kursorisk læste opgives foruden 150 Sider Litteraturprøver fra Tiden efter 1550 seks Værker paa gennemsnitlig 250 Sider (mindst 1500 Sider ialt), nemlig et Værk fra Perioden 1780—1830, to Værker fra Tiden 1830—80 og tre efter 1880. Ved de statarisk læste Værker skal Eksaminanden kunne give særlige litterære og kulturelle Kommentarer; ved de kursorisk læste lægges Hovedvægten paa den almindelige sproglige, litterære og kulturelle Forstaaelse.

Som Hjælpefag. Der kræves en korrekt engelsk Udtale samt sikkert Kendskab til Lyd- og Formlære og til det vigtigste af Syntaksen (mindst i et Omfang som Jespersens Kortfattet Engelsk Grammatik). Af det læste opgives mindst 1000 Sider Prosa og 200 Sider Poesi, alt af flere forskellige Forfattere og inden for de forskellige Litteraturrene og Perioder efter 1830; desuden Jespersens England and America Reader eller en Bog af lignende Art og Omfang.

d. Fransk.

Som Hovedfag. Eksaminanden skal have grundigt Kendskab til det franske Sprog i dets nuværende Skikkelse og Indsigt i Hovedtrækkene af dets Udviklingshistorie. Han maa have praktisk Færdighed i at bruge Sproget baade skriftligt og mundtligt og vise Evne til at forstaa en ikke-læst Tekst af en Forfatter fra Tiden efter Aar 1600.

I Litteraturhistorie kræves et nøje Kendskab til de opgivne Forfatteres og Værkers Stilling i den litterære Udvikling, samt i et Omfang som Petit de Jullevilles *Leçons de littérature française* et almindeligt Kendskab til Hovedpunkterne i de forskellige Genrers Udviklingshistorie, hvorved man særlig lægger Vægt paa Tiden efter Aar 1600.

Endvidere maa Eksaminanden skaffe sig Kendskab til Hovedtrækkene af Frankrigs moderne Historie og Samfundsforhold paa Grundlag f. Eks. af Lavisse et Rambaud, *Histoire générale* og Métin, *Cours d'instruction civique*, *Cours de droit usuel* og *Cours d'économie politique*.

Som Grundlag for Studiet af det ældre Sprog opgives som læst mindst 50 Sider oldfransk Poesi og Prosa. Af Fransk fra det 16. Aarhundrede opgives mindst 70 Sider. Af Fransk fra det 17. og 18. Aarhundrede opgives 6 litterære Hovedværker (eller et dertil svarende Udvalg), hvoriblandt Corneille (eller Racine), Molière og Voltaire (eller Rousseau). Af Litteraturen efter Aar 1800 opgives 10 Værker (ca. 2000 Sider), der vælges saaledes, at forskellige Grene af Litteraturen (Lyrik, Drama, Roman, Historieskrivning, Filosofi o. s. v.) er repræsenterede. Ved de enkelte Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale. Som Eksempler paa et saadant kan nævnes: a) litterært eller kulturelt: Corneille; Molière (eller Molière et la préciosité); den franske Skueplads i det 17. Aarhundrede; Beaumarchais; litterære Forløbere for den franske Revolution; Victor Hugo som Dramatiker (eller Lyriker); A. de Vigny og den historiske Roman; H. de Balzac; Leconte de Lisle; Proletardigting i det 19. Aarhundrede. b) sprogligt: historisk Lydlære; moderne Lydlære; ældre eller moderne Metrik; et udvalgt Afsnit af Formlæren, Syntaksen, Orddannelseslæren eller Betydningslæren; Sprogbrugen i en enkelt Periode eller hos en enkelt Forfatter.

Som Bifag. Der kræves praktisk Sprogbeherskelse med Sikkerhed i det moderne Sprogs Fonetik og Grammatik. Fransk Fonetik skal være læst i et Omfang som Nyrops Fransk Lydlære, teoretisk Grammatik efter en Lærebog, der i Omfang mindst

svarer til Jungs eller Oluf Niensens Skolegrammatikker. Man kan ogsaa benytte en fransk-fransk Grammatik som Chassangs eller Crouzet, Berthlet et Galliot's Grammaire française simple et complète. Endvidere maa Eksaminanden skaffe sig Kendskab til Hovedtrækkene af Frankrigs moderne Historie og Samfundsforhold paa Grundlag af f. Eks. af Lavisse et Rambaud, Histoire générale og Métin, Cours d'instruction civique, Cours de droit usuel et Cours d'économie politique.

Af Forfattere fra Tiden 1600—1800 opgives som læst 4 Hovedværker (eller et der til svarende Udvalg), deriblandt en Komædie af Molière og en Tragedie af Corneille eller Racine. Af Forfattere fra Tiden efter 1800 opgives ca. 1600 Sider, der maa vælges saaledes, at forskellige Grene af Litteraturen (Lyrik, Drama, Roman, Historieskrivning, Filosofi o. s. v.) er repræsenterede. Ved de enkelte Værker skal Eksaminanden kunne give litterære, historiske og kulturelle Kommentarer.

I Litteraturhistorie kræves, foruden et almindeligt Kendskab til Litteraturen efter Aar 1600 i et Omfang som andet Bind af Petit de Jullevilles Leçons de littérature française, Kendskab til de opgivne Forfatteres og Værkers Stilling i den litterære Udvikling.

Som Hjælpemag. Der kræves en korrekt fransk Udtale og sikkert Kendskab til Formlæren og det vigtigste af Syntaksen (i Omfang som f. Eks. Jungs Skolegrammatik). Som læst opgives mindst 1000 Sider af Prosaforfattere fra Tiden efter 1800. Eksaminanden maa være i Stand til paa Fransk at besvare Spørgsmaal, der stilles til ham paa Grundlag af de læste Tekster.

e. Latin.

Som Hovedfag. Eksaminanden skal have grundigt og omfattende grammatikalsk og leksikalsk Kendskab til det latinske Sprog i dets to vigtigste Litteraturperioder, samt Kendskab til Sprogets Historie. Grammatikken, særlig Syntaksen, maa kunnes i et Omfang, som svarer til Madvigs større latinske Sproglære; Sproghistorien i et Omfang som en Forelæsning paa ca. 2 Semester med 3 Timer ugentlig. Han maa vise, at han har Indsigt i Grundsetningerne for Oldtidsskrifternes Kritik og Fortolkning. Han maa have tilegnet sig en kort systematisk Oversigt over Oldtidshistorie, Antikviteter (med Religionshistorie) og Litteraturhistorie. Som Eksempler paa Lærebøger af passende Omfang nævnes: Ræders Lærebog i Oldtidens Historie; Drachmanns Den romerske Statsforfatning; sammes Den romerske Statsforvaltning. Litteraturhistorien maa være lært i et Omfang som en Forelæsning paa 1 à 2 Semester med indtil 3 ugentlige Timer. Mytologien maa tilegnes i det Omfang, som Forstaaelsen af det læste Pensum kræver, med Benyttelse af en større Fremstilling som f. Eks. Nilssons Olympien; til at samle det spredte Kundskabsstof kan benyttes en ganske kort Lærebog. Den antike Kunsthistories Hovedpunkter maa tilegnes i et Omfang svarende omtrent til en Forelæsning paa eet Semester med 3 à 4 Timer ugentlig. — Desuden maa Eksaminanden have skaffet sig fyldig Indsigt i de centrale Dele af hver enkelt Disciplin, især for saa vidt de er af Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Særlig maa han i Historie have gjort sig bekendt med en større Fremstilling af Tiden fra den anden puniske Krig til Slutningen af det 1ste Aarhundrede e. Kr.

Eksaminanden maa som læst med Benyttelse af gode Hjælpemidler opgive i det mindste: a) af Ciceros Taler og didaktiske Skrifter tilsammen 750 Kapp., omtrent lige meget af hver Slags; af Breve saa meget, som svarer til 3 Bøger; b) af Sølvalderens ikke-historiske Prosa saa meget som 100 Sider (ved Sider uden nærmere Tilføjelse forstaas her og i det følg. under e, f og g teubnerske Tekstsider à c. 1500 Bogstaver); c) af historiske Forfattere (fra Cæsar og Sallust til Tacitus og Suetonius) i alt saa meget som 500 Sider, deraf 3

Bøger af Livius og 3 af Tacitus; d) af middelalderlige og senere latinske Forfattere, særlig historiske, i alt 100 Normalsider (à 1700 Bogstaver); e) af Vergils Æneide 6 Bøger; Horats's Breve og saa meget som 1 Bog af Satirerne; af sammes Ode og Epoder til sammen 3000 Vers; en Komædie af Plautus og en af Terents; af andre Digterværker et Udvalg paa 2000 Vers.

Anm. Angaaende de Stykker af middelalderlig og senere Latinitet, der skal læses, henvises til kgl. Anordning af 1. December 1906 om Undervisningen i Gymnasiet, § 5, 2det Stykke. De forhaandenværende ved Undervisningen i Skolerne eller paa Universitetet brugte Krestomatier kan benyttes til Eksamensopgivelser.

Endelig skal Eksaminanden opgive et Speciale. Som saadant kan vælges en Hovedforfatter eller en Forfattergruppe, et Afsnit af Sproghistorien eller af en af Biddisciplinerne. Inden for Specialet maa Eksaminanden have Kendskab til den antikke Overleverings Beskaffenhed og til den nyere Filologis vigtigste Arbejder. Som Eksempler nævnes: Ciceros Filosofi; Vergil; den romerske Elegi; den romerske Satire; Roms Historie fra Gracchernes Optraeden til Sullas Død; den augusteiske Tid; Principatets Forfatning indtil Hadrian; romerske Privatantikviteter; romersk Finansvæsen eller Krigsvæsen; agrariske Bevægelser i Romerstaten; romersk Religionshistorie; latinsk Lydlære; et Hovedafsnit af Formlæren eller Syntaksen (se ogsaa under »Klassisk Filologi«).

Som Bifag. Eksaminanden maa have sikkert Kendskab til det latinske Sprogs Grammatik (for Syntaksens, især Moduslærens, Vedkommende i et Omfang som Madvigs større Lærebog) og almindelige Ordforraad. I Oldtidshistorie, Antikviteter og Litteraturhistorie maa han have tilegnet sig en kort systematisk Oversigt (væsentlig i samme Omfang som i Hovedfaget), som han maa fuldstændiggøre ved en noget fyldigere Indsigt i de Dele af disse Discipliner, der er af særlig Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Mytologien maa tilegnes paa tilsvarende Maade som i Latin som Hovedfag. Endvidere maa Eksaminanden have gjort sig bekendt med et Par Hovedværker eller nogle større og betydningsfulde Afhandlinger af moderne Filologer.

Der opgives som læst i alt 1000 Normal- (Teubner-) Sider Prosa og 7000 Vers Poesi. I dette Pensum maa de i Skolen almindeligt læste Forfattere (Cicero, Cæsar, Sallust og Livius — Vergil, Horats og Ovid) være fyldigt og alsidigt repræsenterede; af andre Forfattere (Tacitus, Seneca, Elegikerne) maa opgives mindre Prøver. I Stedet for et tilsvarende Pensum af antik Prosa kan opgives indtil 100 Normalsider af middelalderlig og nyere Latin.

Som Hjælpesag. Eksaminanden maa opgive som læst mindst Halvdelen af Cæsars Gallerkrig og 30 Tekstsider af Cornelius Nepos. Han maa have tilegnet sig de reale Kundskaber, der er nødvendige for Forstaaelsen af dette Pensum. Han maa have sikkert Kendskab til Grammatikken i et Omfang som Madvigs mindre Lærebog og kunne oversætte et let Stykke Dansk til Latin.

f. Græsk.

Som Hovedfag. Fordringerne i sproglig og real Kundskab svarer til dem, der er opstillede for Latin som Hovedfag (der kræves nøje Kendskab særlig til den episke og den attiske Sprogform; i Historie kræves læst en større Fremstilling af Grækenlands Historie indtil Aleksander den Store inklusive). Som Eksempler paa Fordringernes Omfang kan nævnes, foruden det under Latin anførte: i Grammatik Berg og Hudes Formlære og Madvigs Syntaks; i Litteraturhistorie og Antikviteter en Forelæsning over hver Disciplin paa ca. 2 Semestre med indtil 3 ugentlige Timer. I Religionshistorie maa Eks-

aminanden have gjort sig bekendt med en Fremstilling som f. Eks. Nilssons Den grekiska religionens historia, uden at dog Enkelthederne kræves lært.

Som læst maa mindst opgives: a) af ionisk Litteratur 15,000 Vers af Homer og 500 Kapp. af Herodot; b) 200 Sider af Platon; af anden attisk Prosa 500 Sider af forskellige Forfattere og Stilarter; c) af senere græsk Prosa (efter Aar 300) 100 Sider, dog ikke af een Forfatter; d) af Poesi uden for Homer to Tragedier og een Komædie; desuden 1000 Vers Lyrik.

Fordringerne i Specialet er som i Latin som Hovedfag. Eksempler: Homer (eller Homer med særligt Hensyn til en Side af den homeriske Filologi, f. Eks. Sproghistorie eller højere Kritik); Platon (eller Platon med særligt Hensyn til en Side af hans Filosofi, f. Eks. hans Samfundslære); en af de tre Tragikere; ældre græsk Historieskrivning; den før-sokratiske Filosofi; den græske Veltalenheds Udvikling før Isokrates; Athens Forfatningshistorie til 403; Spartas Forfatning; den perikleiske Tid; Thebens Hegemoni; Aleksander den Store; græsk Gudemytologi (med særligt Hensyn til mytologisk Metode); græsk Arkitektur; de forskellige græske Forbundsannelser; Dialekterne i Litteraturen eller visse af dem; græsk Lydlære; et Hovedafsnit af Formlæren eller Syntaksen. (Se ogsaa under Klassisk Filologi.)

Som Bifag. Eksaminanden maa have sikkert Kendskab til det græske Sprogs Formlære samt være hjemme i alle vigtige Regler af Syntaksen. Som Lærebøger af passende Omfang kan nævnes Berg og Hudes Formlære og Hudes Syntaks, (ved Siden af hvilken dog en Bog som Madvigs Syntaks maa benyttes under Læsningen af Forfatterne). I Oldtidshistorie, Antikviteter og Litteraturhistorie maa han have tilegnet sig en kort systematisk Oversigt (væsentlig i samme Omfang som i Hovedfaget), som han maa fuldstændiggøre ved en noget fyldigere Indsigt i de Dele af disse Discipliner, der er af særlig Betydning for Forstaaelsen af det opgivne Forfatterpensum. Om Lærestoffets Omfang og om Studiet af Mytologi se under Latin og Græsk som Hovedfag. Endvidere maa Eksaminanden have gjort sig bekendt med et Par Hovedværker eller nogle større og betydningsfulde Afhandlinger af moderne Filologer. Der opgives af Iliaden og Odysseen ialt 9000 Vers, 1 Tragedie og ialt 600 Sider Prosa, hvori de i Skolen almindeligt læste Forfattere (Herodot, Platon og Xenophon) maa være fyldigt repræsenterede.

g. Klassisk Filologi.

a) Græsk. Der kræves et paa omfattende Læsning grundet Kendskab til Hovedforfatterne inden for den klassiske Periode (indtil de attiske Talere inkl.), og noget Kendskab til den efterklassiske Litteratur (særlig Polyb, Plutarch, Lukian og den aleksandrinske Poesi) gennem mindre Prøver. Der opgives som læst mindst 15000 Vers af Homer, 5000 Vers anden Poesi, 1000 Sider klassisk Prosa og 100 Sider senere Prosa, dog ikke af een Forfatter.

b) Latin. Kendskab til Hovedforfatterne som ved Græsk indtil Tacitus inkl.; mindre Prøver af Forfattere, der ligger Skolen fjernere. Der opgives som læst 12000 Vers Poesi, 1200 Sider Prosa, deraf o. 100 Normalsider af middelalderlige og senere latinske Forfattere (se ovenfor Litra e, Anmærkningen).

I begge Fag kræves: Sprogfærdighed, Indsigt i Sproghistorien og Kendskab til Filologiens Metode og Hjælpemidler i samme Omfang som i Latin som Hovedfag. Biddisciplinerne (de samme som under Latin som Hovedfag) maa tilegnes i det Omfang, som Forstaaelsen af det læste kræver, støttet ved en kort systematisk Oversigt over Hovedtrækkene. Om Lærestoffets Omfang jvfr. under Latin og Græsk som Hovedfag.

Fordringerne i Specialet er som i Latin som Hovedfag. Som Eksempler nævnes, foruden de under Latin og Græsk som Hovedfag anførte: Sammenlignende Behandling af Afsnit af latinsk og græsk Grammatik; den nyere Komædie; Opdragelse og Undervisning i Oldtiden; Oldtidens Forestillinger om Livet efter Døden. (Specialer af denne Art kan ogsaa vælges af dem, der har Latin eller Græsk som Hovedfag.)

h. Historie.

Som Hoved- og Bifag:

1) Der kræves en grundig og sikker Tilegnelse af den almindelige Verdenshistorie med en kort etnologisk Indledning. Den egentlige Samfundshistorie skal træde i Forgrunden, medens der i Lærestoffet lægges mindre Vægt paa det individuelle Kulturlivs Historie, særlig Kunst- og Litteraturhistorie. Mere indgaaende Kendskab forlanges til Danmarks og det øvrige Nordens Historie, saaledes at der særlig lægges Vægt paa, hvad der vedrører Danmarks indre Udvikling. Den almindelige Verdenshistorie tilegnes for Oldtidens Vedkommende med et Lærestof, der omtrent svarer til 300 Sider à 2000 Bogstaver. Middelalderens og det 16. Aarhundredes Historie læres i et Omfang omtrent som Kr. Erslevs Oversigt over Middelalderens Historie I—III, 3. Udg., og Kr. Erslevs Det 16. Aarhundrede, 2. Udgave (med visse nærmere angivne Forkortelser); Tiden 1600—1789 tilegnes i et Omfang omtrent som 300 Sider af J. A. Fridericias Det syttende og attende Aarhundrede, 2. Udg. 1918; Tiden 1789—1848 i et Omfang omtrent som 300 Sider af J. A. Fridericias Revolutionen og Napoleon I, 3. Udg. 1920, og sammes Fra Wiener-Kongressen til Februarrevolutionen, 3. Udg. 1920. Tiden efter 1848 til Nutiden læres efter Fridericias Udsigt over den politiske Historie fra 1848 til 1914, 3. Udg. 1923 (med Forbigaaelse af adskilligt nærmere angivet Detailstof), samt efter en kort Oversigt over den allernyeste Tid. I Danmarks Historie beregnes Lærestoffet for Oldtidens og Middelalderens Historie (til ca. 1523) til omtrent 250 Sider (à 2000 Bogstaver), for Tiden 1523—1720 til omtrent 250 Sider, for Tiden 1720 til Nutiden til omtrent 450 Sider. Sveriges og Norges (særlige) Historie tilegnes i et Omfang af omtrent 150 Sider.

2) Fremdeles kræves teoretisk og praktisk Kendskab til den historiske Forsknings Væsen og Metode, hvilket erhverves dels ved kildekritiske Øvelser, med Tilegnelse af Kr. Erslevs Historisk Teknik (1911), dels ved en Oversigt over Hovedpunkterne af den historiske Forsknings Udvikling, særlig i det 19. Aarhundrede, der maa omfatte et samlet Lærestof af Størrelse omtrent som Joh. Steenstrups Historieskrivningen (1915).

3) Videre kræves Tilegnelse af Samfundslæren og af Samfundøkonomien paa Grundlag af den politiske Geografi med særligt Henblik paa Forholdene i Danmark og det øvrige Norden i Omfang omtrent som Riis-Hansens Samfundøkonomiens Grundtræk (1911) og P. Munchs Lærebog i Samfundskundskab for Latinskoler, 9. Opl. 1920. Hertil maa slutte sig en Oversigt over de vigtigste Staters Forfatning og Forvaltning i Nutiden.

4) Endelig kræves Læsning, eventuelt i Oversættelse, af 9 primære historiske Kilder (Beretninger eller mindre Dokumentgrupper), som er særlig egnede til at afgive Stof til illustrerende Fortællinger under Undervisningen.

Er Historie Hovedfag, kræves desuden:

5) Kendskab til Hovedsætningerne af Kronologi, Diplomatiik og til Hovedpunkter af almindelig Statsret og moderne Folkeret.

6) Opgivelse af 65 Sider (à 2000 Bogstaver) af forskellige middelalderlige latinske Historieførfattere, heraf minfist 20 Sider Aktstykker.

7) Læsning af mindst 15 betydelige Værker eller Afhandlinger af fremragende Historikere efter 1800, saa vidt muligt i Tilknnytning til den ovenfor nævnte Kildelæsning. Engelske, franske og tyske Forfattere kræves læst paa Originalsproget.

8) Studium som Speciale enten af et kort Tidsafsnit af Danmarks eller Nordens Historie eller af en begrænset, men væsentlig Side af Danmarks eller Nordens politiske, økonomiske, sociale eller aandelige Udvikling, hvorved kræves nøje Kendskab til den videnskabelige Speciallitteratur, til de vigtigste Fremstillinger, til Kildematerialets Omfang og Art og til alle Hovedkilder eller — hvor Stoffet er særligt rigt — flere saadanne af forskellig Art.

I Undtagelsestilfælde, naar tilstrækkelig Litteratur er tilgængelig, kan med Faglærernes Samtykke ogsaa Afsnit af almindelig Historie vælges til Speciale.

Som Eksempler paa Specialer nævnes: Danmarks Historie 1060—1160, 1230—82, 1319—40, 1413—39, 1523—59, 1559—88, 1648—65, 1676—99, 1766—72, 1784—1800, 1839—48, 1863—74; Norges Historie 1807—15; Sveriges Historie 1611—32, 1772—92; det kongelige Kancelli i 14. og 15. Aarhundrede; dansk Landbrug i 13. og 14. Aarhundrede; Danmarks Handel i 15. Aarhundrede; danske Klostre; den danske Bondestand i det 16. Aarhundrede; Enevældens Organisation; de danske Købstæders Styre i det 16. og 17. Aarhundrede; Landbruget og Landboreformerne i Danmark ca. 1750—1800; Danmarks Statsøkonomi og Pengevæsen 1807—18; Nationalitetsforholdene i den danske Helstat 1830—52; den danske Bondestand 1848—1901; religiøst og kirkeligt Liv i Danmark ca. 1800—70; Sveriges Forfatningsudvikling 1809—67; det norske Demokratis Udvikling i Johan Sverdrups Tid.

Historie som Hjælpefag:

1) Der kræves en grundig og sikker Tilegnelse af Verdenshistorien, Danmarks og Nordens Historie og Samfundskundskaben i hele deres Udstrækning, alt efter Gymnasielærebøger.

2) Dernæst kræves Læsning af 10 mindre historiske Værker eller Afsnit af Værker (baade Kildeskrifter og moderne Forfattere), der behandler Begivenheder og Personer, som er Genstand for Undervisning i Mellemskolen.

3) Endelig kræves Kendskab til enkelte større Samlingsværker og Haandbøger, saaledes at Eksaminanden er i Stand til at orientere sig om, hvor han skal søge de Oplysninger, han kan faa Brug for ved Undervisningen.

i. Kristendomskundskab.

Som Bifag. Faget omfatter følgende Underdiscipliner: det gamle Testamente, det nye Testamente, Kirkehistorie, Dogmatik, Etik (med Religionsfilosofi) og Religionshistorie.

I det gamle Testamente kræves Kendskab til Israels Historie, den gammeltestamentlige Indledning og den gammeltestamentlige Teologi.

I det nye Testamente skal følgende Skrifter læses i Grundteksten og med Fortolkninger, der direkte behandler denne: Markus Evangelium og Jakobs Brev (eller i Stedet for disse enten Matthæus eller Lukas), Johannes Evangelium, Romerbrevet og 1ste Korinthierbrev. For de øvrige nytestamentlige Skrifers Vedkommende kræves nøje Kendskab til Indholdet. Den nytestamentlige Indledning forlanges læst efter en kortfattet Lærebog.

Fordringerne i Kirkehistorie omfatter Kendskab til den almindelige Kirke- og Dogmehistorie i samme Omfang, som kræves af de teologiske Studerende, der vælger Minimumsfordringerne efter Bekendtgørelse Nr. 154 af 30. Juni 1910.

Dogmatikken, Etikken og Religionshistorien studeres paa Grundlag af kortfattede Fremstillinger. I Religionshistorien kræves en kortere Oversigt over de vigtigste Religioner samt noget fyldigere Kendskab til en enkelt Religion.

I Religionsfilosofi kræves en kortfattet Oversigt.

For de Studerende, der vælger Kristendomskundskab som Fag til Skoleembeds-eksamen, gælder med Hensyn til Tillægsprøver Reglerne i kgl. Anordning af 28. Februar 1908, § 2, jfr. Anordning af 13. December 1911.

Studerende, der i Henhold til den kgl. Anordnings § 3 indstiller sig til Skoleembeds-eksamen med Latin som Hovedfag og Kristendomskundskab som Bifag, skal i Græsk opgive 2000 Vers af Homer og 80 Sider af Platon.

k. Gymnastik.

Som Bifag. I Anatomi kræves almindeligt Kendskab til Menneskelegemets Anatomi paa Grundlag af en mindre Lærebog i Faget (4—500 Sider). I almindelig Gymnastikteori kræves elementært Kendskab til Fysiologien samt til Grundtræk af den fysiologiske Bevægelseslære, alt med særligt Henblik paa disse Fags Anvendelse paa Legemsøvelser i Almindelighed. Som Grundlag for Undervisningen anvendes Lindhard: Den almindelige (fysiologiske) Gymnastikteori, passende forkortet.

Forinden Eksaminanden indstiller sig til Eksamen i dette Fag, skal han forelægge Bevis fra Statens Gymnastik-Institut for at have gennemgaaet Institutets etaarige Kursus for Gymnastiklærere, dog med Undtagelse af Fagene Anatomi og Fysiologi.

l. Sang.

Som Bifag.

1. Tale- og Sangteori: Kendskab til Akustik, Stemmefysiologi og Fonetik samt til den belgisk-finske Formelmetode.
2. Stemmedannelse (Tale og Sang): Praktisk Beherskelse af Stemmedannelsesmetode og Anvendelse af det lærte i Tale og Sang, derunder Færdighed i at forsyne en Sang med Vejtræknings- og Foredragstegn.
3. Musikteori: Der kræves Kendskab til Grundtrækkene af Harmonilæren (Grundtrækkene af Klanglæren, af Stemmeføringslæren og af Modulationslæren).
4. Musikhistorie: Kendskab til Musikhistorien i et Omfang som Riemanns Kleines Handbuch der Musikgeschichte mit Periodisierung nach Stilprinzipien und Formen. En særlig Vægt lægges der paa et Kendskab til de større nordiske Sangkomponister og deres Værker.
5. Instrumentbrug: Der kræves *enten* paa Klaver Færdighed i at spille Musikstykker af Middelvanskelighed og Færdighed i fra Bladet at udføre mindre Sange (efter Partitur for Mandskor eller Kvindekore og for blandet Kor) *eller* paa Violin Færdighed i at spille Satser af Middelvanskelighed samt Færdighed i fra Bladet at transponere (Folke-) Melodier til forskellige Tonearter.

3. For Tillægsfag efter Anordningens § 4, andet Stykke, er fastsat følgende Forordninger:

a. Russisk.

Der kræves en god russisk Udtale (Evne til at frembringe de russiske Lyd korrekt og Fortrolighed med russisk Ortoepi samt Sikkerhed i Akcentueringen af det almindelige russiske Ordforraad); endvidere sikkert Kendskab til den russiske Grammatiks

Hovedtræk, svarende til det væsentlige af Holger Pedersen, Russisk Grammatik. Eksaminanden maa have nogen Evne til at udtrykke sig paa Russisk (f. Eks. ved Udspejgning efter en læst lettere russisk Tekst) samt være i Stand til at oversætte en let dansk Tekst til Russisk. Endelig maa han kunne oversætte en ikke-læst nyere russisk Tekst af almindelig Vanskelighedsgrad.

Som læst opgives 600 Sider russisk Litteratur fra det 19. og 20. Aarhundrede tilhørende forskellige Tids- og Smagsretninger (f. Eks. Puškin, Turgenev, Tolstoj og Čechov), derunder mindst 50 Sider Poesi og en eller anden Tekst af ikke-skønlitterær Art (f. Eks. Dele af et Avisnummer). Mindst Halvdelen af det opgivne Pensum skal være læst efter uakcentuerede Udgaver.

Der kræves Kendskab til Hovedtrækkene af Ruslands politiske Historie og Litteraturhistorie (i et Omfang som Artiklerne Rusland og Russisk Litteratur i Salmonsens Konversationsleksikon) og et mere indgaaende Kendskab til de læste Forfattere.

b. Grønlandsk.

Der kræves Kendskab til Sprogets Fonetik, Grammatik og Syntaks (i Omfang som Chr. Rasmussen, Grønlandsk Sproglære; Fonetiken efter W. Thalbitzer, A Phonetic Study, Afsnittet Phonetic Investigation, S. 67—180). Eksaminanden maa kunne oversætte en let grønlandsk Tekst til Dansk og en let dansk Tekst til Grønlandsk. Der lægges Vægt paa en god Udtale af det grønlandske Sprog.

Der opgives som læst 150 Sider Prosatekster (i Tidsskrifterne Atuagagdliutit og Avangnâmiok regnes 1 Helseid = 2 alm. Bogsider) og 50 Sider Poesi (f. Eks. i Sangbogen Erinarsûtit). 50 Sider af de nævnte 150 kan være valgt i den grønlandske Bibeloversættelse.

Der kræves endvidere en kulturel (etnologisk) Forstaaelse af det læste. Eksaminanden skal have Kendskab til Grønlænderne som et særligt Led af den eskimoiske Folkegruppe, til deres førevropæiske Kultur i Redskaber, Skikke og Traditioner; endvidere Kendskab til Hovedtrækkene af Grønlands Geografi og Historie (Kolonisationens og Administrationens Historie). Der henvises herom til Bøger af Rink og G. Holm; til Afsnittet »Grønland« i Bogen »De danske Atlanterhavsoer« (1904); til Thalbitzer, Grønlandske Sagn om Eskimoernes Fortid, og sammes The Ammassalik Eskimo.

c. Almindelig Litteraturhistorie.

Der kræves:

1. Overblik over Verdenslitteraturens Grundtræk samt Kendskab til dens klassiske Hovedværker. Desuden maa der være læst Poetik efter en mindre Haandbog.

2. Særligt Kendskab til dansk Litteratur og Litteraturhistorie samt til en af de tre moderne Hovedlitteraturer og dens Historie.

3. Et særligt studeret Omraade, der kan omfatte en Litteraturperiode eller en af de betydeligere Digttere eller ogsaa en enkelt Digtarts Historie gennem et vist Tidsrum. Inden for dette Omraade maa Eksaminanden have studeret saavel de paagældende litterære Hovedværker som det vigtigste af Litteraturen om dem.

d. Kunsthistorie.

Der kræves:

1) Overblik over den oldægyptiske og den babylonisk-assyrisk-persiske Oldtidskunst samt over Udviklingen af den evropæiske Kunst i dens hele Forløb.

2) Nøje Kendskab til Kunsten og de offentlig tilgængelige Kunstsamlinger i København.

3) Et særligt studeret Omraade, der kan falde inden for et af Kunstens enkelte Hovedfag: Arkitektur, Skulptur, Malerkunst, eller de to sidstnævnte Fag, og de med dem beslægtede, sammenfattede under Begrebet Billedkunst; eller det kan omfatte alle Kunstens Ytringsformer inden for en snævrere begrænset Tidsperiode og en enkelt Nation eller et begrænset Folkeomraade. Inden for det særligt studerede Omraade maa Eksaminanden være i Besiddelse af Autopsi af de vigtigste Kunstværker i Original (eller for den plastiske Kunsts Vedkommende i Afstøbning), have Kendskab til den videnskabelige kunsthistoriske Litteratur, og de litterære Kilder maa være studerede i Grundsproget.

e. Psykologi.

Den almene Psykologi i et Omfang svarende til Ebbinghaus, Grundzüge der Psychologie, Bd. 1 (med nogle Overspringelser), suppleret med visse Afsnit af Fröbes, Lehrbuch der experimentellen Psychologie, samt Shand, The foundations of character.

Børnepsykologie i et Omfang svarende til Bühler, Die geistige Entwicklung des Kindes (for den tidligste Barndoms Vedkommende) og Lilius, Skolålderns sjælsliv.

En Oversigt over Dyrepsykologien og Psykopatologien.

Den pædagogiske Psykologi i et Omfang svarende til Bagley, The educative process, og Thorndike, The principles of teaching, suppleret med et Kendskab til eksperimentel-pædagogiske Undersøgelser og Testmetoderne.

Der fordres Kendskab til den psykologiske Arbejdsmetode, hvilket erhverves ved et Kursus paa det psykologiske Laboratorium. Desuden fordres en ved kursorisk Læsning af psykologiske Arbejder vunden Modenhed i Faget.

II. Eksamensordningen.

1. De Underdiscipliner, hvori hvert Fag falder, og Forholdsværdien af de Karakterer, der gives, er:

Dansk som Hovedfag:

Dansk Sprog og Sproghistorie med Sprogbehandling	3
Dansk (med den øvrige nordiske) Litteratur og Litteraturhistorie	3
Oldislandsk (oldnorsk, fakultativt nyislandsk) Sprog og Realdiscipliner med norsk og svensk Sprog	2
Speciale	2

Dansk som Bifag:

Dansk Sprog og Sproghistorie	2
Dansk Litteratur og Litteraturhistorie	2
De andre nordiske Sprog og Litteraturer	1
Sprogbehandling	1

Dansk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Tysk som Hovedfag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik og Sproghistorie.....	2
Forfatterlæsning, Kulturforhold etc.....	2
Litteraturhistorie.....	1
Speciale.....	2

Tysk som Bifag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik.....	1
Forfatterlæsning, Kulturforhold etc.....	1
Litteraturhistorie.....	1

Tysk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Engelsk som Hovedfag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik og Sproghistorie.....	2
Forfatterlæsning, Litteratur og Kultur.....	3
Speciale.....	2

Engelsk som Bifag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik.....	1
Forfatterlæsning, Litteratur og Kultur.....	2

Engelsk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Fransk som Hovedfag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik og Sproghistorie.....	2
Forfatterlæsning (med Eksegese), Kulturforhold etc.....	2
Litteraturhistorie.....	1
Speciale.....	2

Fransk som Bifag:

Sprogfærdighed.....	3
Grammatik.....	1
Forfatterlæsning (med Eksegese), Kulturforhold etc.....	1
Litteraturhistorie.....	1

Fransk som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Latin og Græsk som Hovedfag:

Sprogfærdighed og Sproghistorie.....	2
Eksegese og Kritik.....	2
Realdisciplinerne.....	2
Speciale.....	2

Latin og Græsk som Bifag:

Sproglig Kundskab.....	2
Forfatterlæsning.....	1
Realdisciplinerne.....	1

Latin som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Klassisk Filologi:

Græsk: Sprogfærdighed og Sproghistorie.....	2
— Eksegese og Kritik.....	2
— Realdisciplinerne.....	1
Latin: Sprogfærdighed og Sproghistorie.....	2
— Eksegese og Kritik.....	2
— Realdisciplinerne.....	1
Speciale.....	2

Historie som Hovedfag:

Danmarks (Nordens) Historie.....	2
Verdenshistorie.....	3
Samfundslære.....	1
Historisk Metode, historiske Bifag, læst Latin, læste Kilder, Forfatterlæsning.....	2
Speciale.....	2

Historie som Bifag:

Danmarks (Nordens) Historie.....	2
Verdenshistorie.....	3
Samfundslære.....	1

Historie som Hjælpefag:

Een samlet Karakter for hele Prøven.

Kristendomskundskab som Bifag:

Ny Testamente.....	2
Gl. Testamente.....	1
Kirkehistorie.....	1
Systematiske Fag (Dogmatik, Etik med Religionsfilosofi).....	1
Religionshistorie.....	1

Gymnastik som Bifag:

Anatomi.....	1
Almindelig Gymnastikteori.....	1

Sang som Bifag:

Tale og Sangteori.....	1
Stemmedannelse samt Foredrag af mindre Sang eller Vocalise	1
Musikteori.....	1
Musikhistorie.....	1
Instrumentbrug.....	1

For Tillæggsfag efter Anordningens § 4, andet Stykke, fastsætter Fakultetet Inddelingen i Underdiscipliner samt Antallet og Fordelingen af de Karakterer, der skal gives, i saa nøje Overensstemmelse med de ovenstaaende Bestemmelser for Bifagene, som de paagældende Fags Natur tillader.

2. Ved den skriftlige og mundtlige Eksamen tilsammen skal der prøves i alle Hoveddele af Eksamensstoffet. I samtlige Underdiscipliner prøves skriftligt eller mundtligt eller paa begge Maader undtagen i Gymnastik, i hvilket Fag der ikke prøves skriftligt. I Specialet prøves ene skriftligt.

3. Den skriftlige Prøve i Hovedfag bestaar i Besvarelse af Hjemmeopgaver, større Opgaver og mindre Opgaver. Hjemmeopgaver besvares uden Tilsyn og i en Tid, der aftales med vedkommende Universitetslærer; til Besvarelsen af saadanne Opgaver maa der ikke bruges mere end i alt tre Uger med Anvendelse af Eksaminandens fulde Arbejds-kraft. Større Opgaver besvares i en Tid af indtil ti Timer under Tilsyn, men med Benyt-telse af Hjælpemidler efter Regler, der nærmere fastsættes af Fakultetet. Mindre Op-gaver besvares i en Tid af fire Timer under Tilsyn og uden Hjælpemidler. Den skriftlige Prøve i Bifag bestaar alene i Besvarelsen af mindre Opgaver.

4. Eksamen tages samlet, dog kan Prøven i Specialet aflægges forud for den øv-rige Prøve. Saafremt Eksamen ikke bestaaes i et af Fagene, maa hele Eksamen tages om; dog kan Prøven i Specialet med Fakultetets Tilladelse blive staaende.

5. Efter Prøvens skriftlige Del afgøres det ved en foreløbig Dom, om Eksaminan-den har udvist en saadan Modenhed og Kundskab, at han kan gaa op til den mundtlige Prøve. Med Censorernes Billigelse kan den mundtlige Eksamination bortfalde for saadanne Punkter, hvor den skriftlige Prøve skønnes at have oplyst Eksaminandens Standpunkt tilfredsstillende. Straks efter den mundtlige Eksamination i hvert Fag foregaar den ende-lige Bedømmelse, hvorefter Karaktererne for hver enkelt Underdisciplin kundgøres for Eksaminanden.

6. Karakterernes Pointsberegning er følgende: ug. 10, mg. 7, g. 4, tg. 1, mdl. ÷ 2, slet ÷ 5; et Plus lægger et Point til, et Minus trækker et fra.

7. For at bestaa Eksamen skal Eksaminanden opnaa i alt 64 Points, 40 Points i Hovedfaget, 24 Points i Bifaget. Ingen kan bestaa i noget Fag, hvori han har et slet (slet +), to enkelt- eller et dobbeltvejende mdl. (mdl. + eller mdl. ÷). For Latin, Græsk, Klassisk Filologi, Sang og Gymnastik beregnes af de givne Karakterer en Gennemsnits-karakter; til det af Eksaminanden opnaaede Pointstal lægges Værdien af 4 Gennemsnitskarakterer i Klassisk Filologi og Gymnastik, af to i Latin og Græsk som Hoved-og Bifag, af een i Sang. De ved den endelige Udregning fremkomne Brøker afrundes til hele Tal efter de sædvanlige Regler (Brøker under $\frac{1}{2}$ bortkastes, $\frac{1}{2}$ og derover forhøjes til 1). 136 Points giver første Karakter med Udmærkelse. 88 Points første Karakter og 64 Points anden Karakter. I Eksamensbeviset angives de enkelte Karakterer, det sam-lede Pointsantal og Hovedkaraktererne.

8. Til Prøve i Hjælpefag og Tillægsgag kan enhver indstille sig samtidig med, at han underkaster sig Skoleembedseksamen, eller til enhver senere Eksamenstermin.

For at bestaa Eksamen i Hjælpefag skal Eksaminanden opnaa mindst g. For at bestaa Eksamen i Tillægsgag skal Eksaminanden opnaa en Gennemsnitskarakter af mindst 4.

For en bestaaet Prøve i Hjælpefag eller Tillægsgag udstedes særskilt Eksamensbevis.

9. Censorerne ved Skoleembedseksamen og Prøverne i Hjælpefag saa vel som ved Prøverne i Tillægsgag beskikkes af Ministeriet efter Forhandling med en Repræsentant for det filosofiske Fakultet — i Kristendomskundskab ogsaa med en Repræsentant for det teologiske Fakultet og i Gymnastik ogsaa med en Repræsentant for det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet — og Censorerens Formand for et Tidsrum af tre Aar.

10. Det paahviler Fakultetets Dekan, efter at have modtaget Indmeldelser til Eksamen, at ordne alt fornødent vedrørende Eksamens Afholdelse.

11. Ved Indtegningen til Skoleembedseksaminerne betaales en Kendelse af 20 Kr., ved Suppleringseksaminer for teologiske Kandidater og dem, som har bestaaet en Magisterkonferens, det samme Beløb, ved Tillægsgag og Hjælpefag 10 Kr. Hvis en Eksaminand, som ikke har bestaaet, igen melder sig til Eksamen, maa Beløbet erlægges paa ny.

12. Disse Bestemmelser træder i Kraft saaledes, at de kan bringes til Anvendelse første Gang ved Skoleembedseksamen i Eksamensterminen Maj—Juni 1925. Til Eksamen efter de hidtidige Bestemmelser kan man indstille sig indtil i Eksamensterminen Maj—Juni 1928.

Eksaminander, der senest i Eksamensterminen December 1924—Januar 1925 har bestaaet Eksamen i et Hovedfag eller et (to) Bifag, kan tage den fuldstændige Skoleembedseksamen ved at bestaa Prøven i henholdsvis et Bifag eller et Hovedfag efter de nye Bestemmelser. Er Eksamen bestaaet i to Bifag, kan det ene af disse studeres som Hovedfag, og Prøve heri aflægges efter de nye Bestemmelser.

Endvidere kan Fakultetet indtil Eksamensterminen Maj—Juni 1928 give Eksaminander, der har forberedt sig efter de hidtidige Bestemmelser, Dispensation med Hensyn til Deling af Prøven samt til Enkeltheder i Eksamensfordringerne under Forudsætning af, at de paagældende Eksaminanders samlede Eksamensopgivelser ikke bliver af mindre Omfang eller Værdi end i de foran under I opstillede Regler angivet.

I særlige Tilfælde gives Dispensation af Undervisningsministeriet efter Fakultetets Indstilling.

Undervisningsministeriet, den 2. December 1924.

Nina Bang.

Barfod.